

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

hry

MEDDELELSER FRA
DE FORENEDE KURSUS

© 1910 ©

KØBENHAVN
TRYKT HOS O. C. OLSEN & Co.
1910

Udgivet af Selskabet

for den danske Handel

MEDDELELSER FRA
DE FORENEDE KURSUS

© 1910 ©

KØBENHAVN
TRYKT HOS O. C. OLSEN & Co.
1910

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
Meddelelser fra Administrationen	3
Anerkendelse af Kursus.....	4
Studentereksamen.....	5
Real- og Præliminæreksamen som Foreksamen for Studentereksamen	6
Valg af Studentereksamensretning	9
4de Klasses Hovedeksamen.....	10
Studentereksamen for ældre Elever	-
" " Faglærerinder	11
" " polytekniske Eksaminander.....	12
" " eksam. Lærere(inder)	-
Forberedelseshold til Studentereksamen.....	13
Alm. Forberedelseeksamen (Præliminæreksamen).....	-
Mellemskoleeksamen	14
Adgangseksamen til polyteknisk Lærestalt.....	15
" " Landbohøjskolen.....	-
Tillægsprøverne	16
Betalingsvilkaarene	17
Stipendier.....	19
Kommuneskoleelever	-
Holdenes Fordeling paa de 4 Kursus	20

DE FORENEDE KURSUS.

Institutionen „De forenede Kursus“ bestaar af følgende 4 Kursus, der økonomisk arbejder sammen, medens de i pædagogisk Henseende har bevaret deres fulde Selvstændighed: **Døckers Kursus, Kursus København, Lang og Hjorts Kursus, Wedels Kursus.**

Eksamenskursus **Lykeion** er fra næste Skoleaars Begyndelse forenet med **Kursus København**, forhen Undervisningsanstalten **København**. De tidligere Bestyrere af denne, Hr. Kaptajn **L. Gottschalk** og Hr. Kommunalærer **R. P. Rasmussen** har, ligesom Eksamenkursus **Lykeions** tidligere Bestyrer, Hr. Magister **G. Trier**, under disse nye Forhold ønsket at træde tilbage som Bestyrere, og „De forenede Kursus“ Bestyrelse har derefter overdraget Ledelsen af **Kursus København** til Hr. cand. theol. **E. Holch**, mangeaarig Lærer ved „De forenede Kursus“. Samtidig er der til **Kursus København** indrettet særlige paa Undervisningsforhold beregnede Lokaler, beliggende i **Willemoesgade 18** foran paa **Østerbro**. I disse Lokaler, der udstyres helt igennem med nyt Materiel, vil **Kursus København** sikkert under sin nye Bestyrer fortsætte de gode Traditioner fra Undervisningsanstalten **Kjøbenhavn** og paa en værdig Maade hævde sin Plads mellem „De forenede Kursus“.

„De forenede Kursus“ har tillige overtaget **Carl og P. Petersens Kursus**, der er henlagt under **Wedels Kursus**, og **Undervisningsanstalten Frederiksberg**, der henlægges under **Døckers Kursus**, saaledes at dog dets tidligere Bestyrer, Hr. Kommunalærer **Joh. Mathiesen**, der ansættes som Lærer ved **Døckers Kursus**, vedblivende vil deltage i Ledelsen af de fra hans Kursus overførte Hold.

I indeværende Skoleaar har „De forenede Kursus“ i **Ole Suhrsgade 10** indrettet saavel et fysisk som et kemisk **Laboratorium**, der fuldt ud tilfredsstillende Fordringer, som ved

Gymnasieskolerne stilles til slige Undervisningslokaler. Disse Laboratorier ligger bekvemt for de Kursus, der underviser til mat.-naturv. Studentereksamen og ikke længere fra nogen af dem, end at Eleverne kan naa fra Kursus til Laboratorierne i et Frikvarter.

Anerkendelse af Kursus.

Det nu afsluttede Skoleaar har været saare betydningsfuldt for Kursus, idet deres Forhold er blevet regulerede og paa væsentlige Punkter omordnede gennem kgl. Anordning af 31. December 1909 og Bekendtgørelse af 5. Jan. 1910.

Det nye, der her er sket, er da det, at Kursus er rykket op blandt de af Myndighederne anerkendte og kontrollerede Anstalter for højere Undervisning. Allerede i en halv Snes Aar har Begrebet anerkendt Kursus været kendt, for saa vidt som der efter Undervisningsinspektionens Indstilling tilstodes visse Kursus visse Rettigheder, men først gennem kgl. Anordning af 31. Decbr. 1909 er det slaaet fast, at Ministeriet kan tilstaa et Kursus **Anerkendelse** i Analogi med, at der tilstaaes en Skole Dimissionsret, saaledes at de Kursus, der opnaar Anerkendelse, fremtidig er under Undervisningsinspektørens Kontrol paa samme Maade som de Skoler, der har Dimissionsret.

Til denne Anerkendelse er der saa ligesom til Dimissionsretten knyttet visse Rettigheder, nemlig

1) at Elever, som har bestaaet Realeksamen, almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen) eller 4de Klases Hovedeksamen, og som derefter i to fulde Skoleaar har gennemgaaet de to Gymnasieklasser paa Kursus, til Studentereksamen opgiver et begrænset Pensum, der omtrentlig svarer til $\frac{2}{3}$ af det, der kræves læst i Gymnasieklasserne;

2) at vedkommende Kursus Lærere i Engelsk og Tysk selv eksaminerer Kursus Dimittender for den Eksamenskommission, som nu er nedsat til at afholde Studentereksamen for Privatister, ligesom Undervisningsinspektøren ogsaa

i andre Fag kan bestemme, at Kursus Lærer skal fungere som Eksaminator.

Samtlige „De forenede Kursus“ har erholdt Anerkendelse, for saa vidt de har kunnet søge om saadan o: for saa vidt de i indeværende Skoleaar har Dimissionshold til Studentereksamen efter den nye Ordning. Det følger af sig selv, at de til Institutionen hørende Kursus til enhver Tid vil sørge for, at deres Undervisning og øvrige Forhold ordnes saaledes, at de kan opnaa og bevare Anerkendelsen.

Studentereksamen.

Undervisningen til Studentereksamen foregaar som Regel paa toaarige Gymnasiehold; det fremhævedes ovenfor, at Retten til at indstille sig til Eksamen med det begrænsede Pensum var afhængig af, at vedkommende havde bestaaet Realeksamen eller Præliminæreksamen (4de Klasses Hovedeksamen), og da denne Begunstigelse jo har den aller største Betydning med Hensyn til at skabe Eleverne gunstige Reputations- og Eksamensvilkaar, og derigennem Betingelsen for et roligt og sindigt Arbejde under Forberedelsen til Eksamen, maa denne Bestemmelse nødvendigvis medføre, at de nævnte Eksaminere for Kursuselever bliver de regelmæssige Foreksaminere for Studentereksamen. Elever, der vil indstille sig til Studentereksamen for Privatister efter kun at have bestaaet Mellemskoleeksamen, vil have at opgive hele Pensum til Eksamen, og de vil derigennem være ulige vanskelige stillede ved Repetitionen og ved selve Prøven. Under Forberedelsen er Forholdet ganske vist saaledes, at, da vi i de to Gymnasieklasser skal læse hele Gymnasiets Stof igennem, begynder vi formelt set vedblivende vor Gymnasieundervisning paa Mellemskoleeksamens Grundlag, men i Realiteten læser vi med Elever, der har et Aars længere Forberedelse — øverste Klasse i Realskolerne — og dette Forhold som er af saa overordentlig Betydning med Hensyn til Muligheden

for at naa gennem de 3 Gymnasielklassers Stof paa forsvarlig Maade i 2 Aar, vil naturligvis medføre, at Elever med Mellemskoleeksamen ogsaa under Læsningen vil have ondt ved at følge med.

Vore regelmæssige Gymnasiehold vil da under den nye Ordning hovedsagelig blive beregnede paa Elever, der har Realeksamen, Præliminæreksamen og 4. Klasses Hovedeksamen, og Elever med Mellemskoleeksamen vil kun undtagelsesvis kunne optages paa dem, navnlig da, hvis de ved at gennemgaa 1. eller 1. og 2. Klasse i et Gymnasium, eller paa anden, nogenlunde tilsvarende Maade har erhvervet sig Kundskaber, der ligestiller dem med de Elever, Holdene særlig er beregnet paa.

I Overensstemmelse dermed maa Kursus anbefale de Elever, der uden nogen Foreksamen indmelder sig paa Kursus for at forberede sig til Studentereksamen, først at læse til Præliminæreksamen, og den samme Fordring vil man som Regel stille til Elever i en ung Alder, der møder med Mellemskoleeksamen som Foreksamen til Studentereksamen.

Vi nærer saa meget mindre Betænkelighed ved at stille denne Fordring, som det jo stundom sker, at Elever, som begynder at forberede sig til Studentereksamen, nødes til at opgive deres Læsning, inden dette Maal er naaet, enten fordi deres økonomiske Forhold ikke tillader dem at fortsætte, eller fordi det viser sig, at deres Evner ikke slaar til. For saadanne Elever vil det være af megen Betydning at kunne gaa ud i det praktiske Liv med Præliminæreksamen, der aabner dem Adgang til fortsat Læsning ved forskellige videregaaende Skoler og til de forskellige Etater (Post-, Telegraf-, Told- og Jærnbanevæsenet osv.), medens Mellemskoleeksamen ikke giver disse Rettigheder.

Hvis saadanne Elever har de nødvendige Forkundskaber, og er vel begavede og flittige, vil Præliminæreksamen kunne naas paa 1 Aar, saaledes at hele Forberedelsen til Studentereksamen kan afsluttes paa 3 Aar.

Gennem den Ordning, der her er omtalt, vil der, som det fremgaar af foranstaaende, i væsentlig Grad raades Bod paa

det, som hidtil har været Svagheden ved Kursusundervisningen, Forskelligartetheden i Elevernes Standpunkt, og dertil sigter ogsaa en anden ny Bestemmelse, den nemlig, at der for Dimittender fra Kursus, der er fyldt 22 Aar, er indrettet en særlig Eksamen, til hvilken der (se nedenfor) vil blive oprettet særlige Hold. Til disse Hold vil som Regel de ældre Elever blive henvist, og der vil derigennem skabes Mulighed for at gøre Gymnasieholdene nogenlunde ensartede ogsaa med Hensyn til Elevernes Alder.

Kursus er da fra nu af faktisk den af Myndighederne anerkendte Fortsættelsesskole for de Elever fra Landets mange Realskoler, der ønsker at studere; med deres Tarv for Øje er Undervisningen og Eksamen ordnet, og ordnet paa en saadan Maade, at der ikke er Grund til at frygte Overanstængelse eller forjaget Eksamenslæsning. Vi staar i Øjeblikket midt i Eksamensrepetitionen, og de Erfaringer, der nu ved Afslutningen af det første Holds Læsning er gjort, giver Kursus det bedste Haab om, at vi vil kunne føre Elever fra Realskolerne frem til Studentereksamen paa en saadan Maade, at de dels faar gennemarbejdet Gymnasiets Undervisningsstof solidt og forsvarligt, dels faar repeteret det Stof, der skal opgives til Prøven, saaledes, at de er vel udrustede til at underkaste sig samme.

Af ikke ringe Betydning er det fremdeles, at de Tillægsprøver, der hidtil i Lighed med Forholdene ved Optagelse i Gymnasieskoler krævedes afholdte paa Kursus i Svensk, Kemi og Latin over Elever, som har bestaaet alm. Forberedelseseksamen, fremtidig bortfalder, og bestaaet alm. Forberedelseseksamen giver fremtidig ligesom bestaaet Realeksamen umiddelbart Adgang til vort toaarige Gymnasiehold og Ret til at indstille sig til Studentereksamen. Ligeledes bortfalder Prøven i Latin for Elever, der har bestaaet Realeksamen uden til denne eller til den forudgaaende Mellem-skoleeksamen at have underkastet sig Prøven i Latin.

Ligesom Kursus da under den nye Ordning med Tillid og Fortrøstning ser Fremtiden i Møde, saaledes maa den forstaaende Maade, paa hvilken Myndighederne har lagt

Forholdene til Rette for Kursus, have den største Betydning for de vide Kredse af Befolkningen, der betror os deres Børns Undervisning. Hovedparten af de Elever, som i den sidste halve Snes Aar har forberedt sig til Studentereksamen paa Kursus, har været Elever fra Provinsrealskolerne. Rundt omkring paa Landet og i Byer uden Skole med Studenteruddannelse, i de Hjem, som ønsker, at deres Sønner eller Døtre skal blive Studenter og derigennem faa Del i den højeste Ungdomsdannelse, vort Land byder, er det allerede et vigtigt økonomisk Spørgsmaal at beholde deres Børn hjemme saa længe som muligt; men endnu mere er det for gode Hjem en Sag af rentud afgørende Betydning ikke at skulle sende deres Børn ud blandt fremmede, før det er absolut og ubetinget nødvendigt. Eet Aar kan i den vanskelige Overgangsalder, hvor de unge mere end nogensinde trænger til at være under Hjemmets Paavirkning, være af afgørende Indflydelse paa de unges hele fremtidige Udvikling. Dette Forhold har medført, at efterhaanden flere og flere Hjem har ladet deres Børn først tage Præliminæreksamen eller Realeksamen ved den stedlige Realskole, og derefter har sendt dem til Kursus for der at tage Studentereksamen. Kursus staar nu langt bedre rustet end før til at løse den Opgave, der her er stillet dem, og for Hjemmene maa der deri ligge en stor Betryggelse, naar de skal træffe det vanskelige Valg med Hensyn til, hvorledes de skal lægge Studentereksamensforberedelsen til Rette for deres Børn.

Der undervises paa de 3 forskellige Linjer til Studentereksamen i følgende Fag (de Fag, der særlig karakteriserer hver enkelt Retning, er trykt med udhævede Typer):

a) paa den nysproglige Linje: Dansk, Historie, Latin, Oldtidskundskab, Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære, Matematik.

b) paa den klassisk-sproglige Linje: Dansk, Historie, Græsk, Latin, Oldtidskundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære og Matematik.

c) paa den mat.-naturv. Linje: Dansk, Historie, Oldtids-

kundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære med Kemi, Matematik.

Ved Valget af Studentereksamensretning bør det først og fremmest tages i Betragtning, for hvilke Fag Eleven har Anlæg og Interesse, og det vil f. Eks. altid være en højst betænkelig Ting at vælge den mat.-naturv. Retning, naar man ikke har Lyst til og let ved at tilegne sig Matematik og Fysik. Men det kan under saadanne Overvejelser ogsaa spille en Rolle, hvorledes Universitetet og den polytekniske Lærestalt stiller sig overfor disse Eksaminer. Ved kgl. Anordn. af 28. Febr. 1908 er der da derom bestemt følgende: Elever af de to sproglige Linjer, der vil optages paa polyteknisk Lærestalt, maa underkaste sig Anstaltens Adgangseksamen; Studenter af den nysproglige Linje, der vil studere Teologi, maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk (Pensum: mindst 120 Sider Prosa), Studenter af den mat.-naturv. Retning, der vil studere Teologi, maa foruden denne Græskprøve tillige underkaste sig en Tillægsprøve i Latin (Pensum: mindst 120 Sider Prosa), og Studenter af den mat.-naturv. Retning, som vil studere Medicin, maa, hvis de ikke har bestaaet Mellemskoleeksamen med Latin eller en tilsvarende Tillægsprøve i Latin, underkaste sig en saadan (Pensum: en Forskole og 25 Sider sammenhængende Tekst).

Det vil af foranstaaende fremgaa, at Elever, der fremtidig vil studere Teologi, helst bør vælge den klassisk-sproglige Linje, og at Elever, der ønskes optaget paa den polytekniske Lærestalt, bør vælge den mat.-naturv. Retning.

Med Hensyn til Planen for Undervisningen paa Gymnasieholdene, bygges der som ovenfor sagt formelt paa Mellemskoleeksamens Kundskabsmaal; ogsaa i Fransk og Latin vil Undervisningen som Regel begynde ganske elementært; hvad disse to Fag angaar, vil det dog være af Betydning, at de Elever, som vil læse paa en af de sproglige Linjer, har i det mindste nogle Forkundskaber, saaledes at de f. Eks. har gennemgaaet en Forskole; men hvis dette er naaet, vil Elever, der med bestaaet Realeksamen eller alm. Forberedelsesexa-

men begynder paa vore Gymnasiehold, i enhver Henseende have de Forudsætninger, hvorpaa Undervisningen bygger, og i adskillige Fag være et Stykke ude over det formelle Begyndelsesmaal, saaledes at de jævnt og roligt vil kunne tilpasse sig efter de nye Forhold og orientere sig i det paa mange Punkter nye Stof, som Gymnasieundervisningen byder dem.

Elever, der har bestaaet 4. Klasses Hovedeksamen, har samme Ret som Elever med alm. Forberedelseseksamen; efter Forordningens Ordlyd at dømme vil heller ikke disse Elever mere behøve at underkaste sig de mange supplerende Prøver, der tidligere afkrævedes dem.

Studentereksamen for ældre Elever.

Som overfor antydet er der ved kgl. Anordning af 31. Decbr. 1909 skabt en særlig Studentereksamen for ældre Elever 2: for saadanne, som fylder 22 Aar inden Udgangen af det Kalenderaar, i hvilket de indstiller sig til Eksamen. Denne Prøve er af en væsentlig anden Art end den for yngre bestemte og kræver en væsentlig anden Forberedelse, men giver iøvrigt fuld akademisk Borgerret. Ejendommeligt for denne Eksamen er da for det første, at der for at indstille sig til den ikke kræves nogen Foreksamen, hvilket for Elever, der i en noget ældre Alder begynder en Forberedelse til Studentereksamen, kan være en væsentlig Fordel. Fremdeles er den i høj Grad anlagt som en Modenhedsprøve; der opgives ikke noget stort Stof til mundtlig Overhøring (i Dansk f. Eks. kun det sproglige Pensum, i Historie kun Verdenshistorien efter 1789 og Nordens Historie efter 1660, i Tysk og Engelsk overhovedet intet Pensum); men til Gengæld gives der Eleverne en Række skriftlige Opgaver (2 danske Stile, en historisk Stil, en latinsk Version i det læste Pensum, to skriftlige Prøver saavel i Engelsk som i Tysk samt et Sæt matematiske Opgaver), saaledes at der bliver rig Lejlighed til at prøve Eksaminandernes Modenhed og ogsaa deres Kundskaber, selv

om Kundskabsprøven ikke som hidtil skal holdes indenfor et opgivet Pensums bestemte Ramme.

Det er indtil videre „De forenede Kursus“ Hensigt at oprette Hold for Elever af den nysproglige og den mat.-naturv. Retning til denne Eksamen, og Ordningen af disse Holds Læsning er for Tiden under Overvejelse. Der maa ved denne Ordning nødvendigvis regnes med meget Selvarbejde fra Elevernes Side i alle de Fag, hvor de med Udbytte kan arbejde paa egen Haand; en Prøve, der kræver Modenhed, kan kun aflægges af Elever, der gennem selvstændigt Arbejde har opøvet sig i at tage Standpunkt til et Spørgsmaal uden altid at behøve en Lærers Vejledning, og som har trænet sig i at samle Stof ad egne Veje, uden altid at faa det anvist som Lektie eller som Del af et Pensum, der skal læres. Skønt der altsaa kan regnes med, at dette Hold ikke vil behøve saa mange Undervisningstimer som de andre Studentehold, vil sikkert Forberedelsen til denne Eksamen som Regel kræve to Aar, og kun de Elever, som i nogle af Studentereksamensfagene og endda helst af Hovedfagene staar saa omtrent paa Studentereksamens Standpunkt, vil kunne gøre sig Haab om at naa frem til Eksamen paa eet Aar. Den Opgave, vi altsaa for Øjeblikket er ved at løse, er da at planlægge en Undervisning, der paa den ene Side kan yde disse viderekomne Elever den nødvendige Vejledning til en supplerende eetaarig Forberedelse, paa den anden Side kan lægge en toaarig Læsning til Rette for dem, hvis Forkundskaber ikke muliggør dem at afslutte deres Læsning paa eet Aar. Da det derhos ofte er nødvendigt for slige ældre Elever at have en Del af deres Dag besat med andet Arbejde, vil der yderligere blive oprettet et særligt Hold for saadanne Elever med Læsetid om Aftenen, med færre Undervisningstimer, men selvfølgelig ogsaa beregnet paa mindst 2 Aars Læsning.

En eetaarig Forberedelse paa dette Hold skulde der efter foranstaaende navnlig kunne være Tale om

1) for Kvinder, som har bestaaet **Faglærerindeeksamen** i 2 Fag. Disse er i Følge Anordningen fritagne for Prøve i

de Fag, hvori de har bestaaet Faglærerindeeksamen, og det skulde paa Forhaand synes rimeligt, at disse Elever, der gennem et Fagstudium maa skønnes at have erhvervet sig en større Modenhed, end man som Regel kan forudsætte hos unge Mennesker, der forbereder sig til Studentereksamen, kan afslutte deres Læsning paa eet Aar.

2) for Elever, der har bestaaet Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt. Ogsaa disse Elever har i Forvejen gjort et stort Arbejde derved, at de har bestaaet Prøven i Studentereksamens 2 Hovedfag; da de derhos i Følge Anordningen er fritaget for Prøven i disse to Fag, vil de sikkert kunne magte Arbejdet med de resterende Fag paa eet Aar, navnlig da de jo af Hensyn til Aldersgrænsen som Regel maa vente et Par Aar med at erhverve sig akademisk Borgerret, i hvilken Tid de gennem egen Læsning vil kunne samle Kundskaber og Modenhed.

3) for Elever med en god Skolelærer(inde)eksamen der tillige har erhvervet sig ordentlige Forkundskaber i Sprog (Engelsk, Tysk, Fransk samt, hvis vedkommende vælger den nysproglige Retning, i det mindste Begyndelsesgrundene i Latin). Saadanne Elever hører efter deres Alder naturligt hjemme paa „de ældres“ Hold, og hvis Myndighederne, saaledes som det i det forløbne Aar nogle Gange er sket, og som der er Grund til at vente, ogsaa fremtidig vil dispensere saadanne Elever fra Prøven i de Fag, hvor deres Kundskaber fra Lærereksamen kan jævnstilles med de ved Studentereksamen krævede, vil de have Udsigt til at afslutte deres Læsning paa eet Aar. Er de samtidigt en Del af Dagen optaget af Lærervirksomhed, maa de naturligvis bruge to Aar (se Pag. 11 nederst). Nogen Tillægsprøve til Lærereksamen vil der her ikke blive krævet.

Skulde en Seminarist foretrække at forberede sig til Prøven for de yngre, maa han, hvis han ikke i Forvejen har bestaaet Realeksamen eller Præliminæreksamen, underkaste sig den i Bekendtgørelse af 8. Dec. 1908 anordnede Prøve i Svensk og Kemi (Mellemskolens Pensum) Engelsk, og Tysk (i hvert Sprog 175 Normalsider samt engelsk eller tysk Stil efter

eget Valg), og derigennem erhverve sig de Rettigheder som Realeksamen giver. For at underkaste sig denne Prøve, stilles intet Krav om, at have bestaaet Lærer(inde)eksamen med en bestemt Hovedkarakter.

Forberedelseshold til Studentereksamen.

For de Elever, der kan begynde deres Læsning til Studentereksamen ved Januar eller senere i Skoleaarets Løb, vil der blive oprettet Hold, paa hvilke de gennem en forberedende Undervisning i de vigtigste af Gymnasiets Fag kan indsamle en Del Kundskaber, der kan lette dem Arbejdet paa Studenterholdene.

Almindelig Forberedelseksamen.

(Præliminæreksamen).

Denne vil tidligst blive ophævet i 1914, og sandsynligvis vil den blive bevaret endnu længere. Det vil føre for vidt her at undersøge, hvad Grunden er til, at just denne Del af den gamle Skoleordning vil blive bevaret en Tid lang over i den nye, hvor der iøvrigt er indført en anden Eksamen, Realeksamen, der før eller senere helt skal afløse den. Et Faktum er, at de Forældre, der sender deres Børn til Kursus, indtil videre foretrækker Præliminæreksamen for Realeksamen, og Kursus føler sig saa meget mindre berettiget til at modsætte sig denne Tendens hos Hjemmene, som den gamle Præliminæreksamen baade er bygget over sunde pædagogiske Principper og i hvert Fald paa eet Punkt giver Eleverne Rettigheder, som de ikke kan opnaa ved at tage den nye Realeksamen, idet Præliminæreksamen giver Adgang til hele Landbohøjskolens Undervisning, medens denne Højskole i hvert Fald i visse Tilfælde (se Pag. 15) kræver en særlig Optagelsesprøve af Elever med Realeksamen. De forenede Kursus agter da indtil videre at bevare Præliminæreksamenskursus som den normale Uddannelse for de Elever, der gennem en

Eksamenslæsning agter at forberede sig til de praktiske Livsstillinger, hvortil denne Eksamen giver udelukkende eller fortrinsvis Adgang; men selvfølgelig vil der, saafremt Forholdene forandrer sig, og et Kursus til Realeksamen skulde ønskes oprettet, blive dannet et saadant Hold; navnlig kunde det tænkes, at Elever, som har bestaaet Mellemskoleeksamen, vilde foretrække Realeksamen for Præliminæreksamen; men forøvrigt vil Undervisningen til Præliminæreksamen efter bestaaet Mellemskoleeksamen som Regel kunne afsluttes paa samme Tid som Undervisningen til Realeksamen, saaledes at ogsaa de før omtalte Elever vil staa sig bedst ved at læse til Præliminæreksamen.

Fagene til alm. Forberedelseksamen er: Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Fysik, Matematik, Regning; som frivilligt Fag kan læses Fransk.

Mellemskoleeksamen.

Efter at Kursus som ovenfor paavist har fastslaaet, at Præliminæreksamen er Forprøve for Studentereksamen, er der Grund til at tro, at der ikke vil være Brug for Mellemskoleholdet paa „De forenede Kursus“. Imidlertid ønsker „De forenede Kursus“ endnu indtil videre at holde Mulighed aaben for Oprettelsen af et Mellemskolehold. Paa et saadant Hold skulde da optages saadanne Elever, som **kun ønsker at bestaa Mellemskoleeksamen** for derigennem at forberede sig til det praktiske Liv. Mellemskoleeksamen giver ikke Adgang hverken til Etaterne eller til de Fagskoler, der kræver Foreksaminer for Optagelse, men den er og anerkendes ogsaa fra forskellige Sider beredvillig som en god praktisk Fordannelse for Handelsmænd og Haandværkere. For saa vidt kan det være attraaværdigt for mange at erhverve sig denne Eksamen, og navnlig vil unge Mennesker, som i Skolen har begyndt en Forberedelse til Mellemskoleeksamen uden at afslutte den, gennem et saadant Kursus lettere naa frem til en afsluttende Eksamen end ved at begynde en Læsning til den vanskeligere Præliminæreksamen.

Oprettelsen af et Mellemskolehold vil altsaa blive afhængigt af, om et tilstrækkeligt Antal Elever af den Art melder sig.

Adgangseksamen til Polyteknisk Læreanstalt.

Denne Eksamen er nødvendig for Elever med Real- og Præliminæreksamen, der ved den polytekniske Læreanstalt vil uddanne sig til Ingeniører, Mekanikere, Kemikere og lign. Undervisningen omfattede hidtil følgende Fag: Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri, Konstruktioner, Aritmetik, Fysik, Astronomi og for dem, som havde bestaaet Præliminær- og Realeksamen med 2 fremmede Sprog, ogsaa Fransk.

Fra næste Skoleaar vil der dertil blive føjet Kemi og da det derved yderligere vanskeliggøres at bestaa denne i Forvejen ret vanskelige Prøve efter eet Aars Læsning, mener Kursus derfor nu at maatte tilraade de Elever, der ønsker at forbedre sig til Optagelse paa polyteknisk Læreanstalt, at indrette sig paa en to-aarig Læsning, saaledes at de gennem bestaaet Studentereksamen erhverver sig Adgang til Anstalten. Det Plus i Kundskaber og Udvikling, der derigennem erhverves, vil sikkert lette dem det senere Arbejde paa Læreanstalten væsentlig, det at have akademisk Borgerret og dermed Adgang baade til at vælge mere teoretiske Studieretninger, hvis det skulde vise sig, at de rent praktiske Evner ikke slaar til, og til at søge Universitetets Stipendier, er saa væsentlig en Fordel, at den rigeligt opvejer de stadigt ringere Chancer, Elever har for at bestaa Optagelsesprøven efter eet Aars Læsning. Kun Elever som er stærkt optaget af andet Arbejde, kan det tilraades at forberede sig til Optagelsesprøven ved i to Aar at læse med paa Studentereksamensholdene i Matematik, Fysik og Kemi.

Adgangseksamen til Landbohøjskolen.

Elever, som efter at have bestaaet Realeksamen efter den nye Ordning søger Optagelse paa Landbohøjskolen for at

forberede sig til Dyr læge-, Landinspektør- eller Skovbrugs-eksamen, vil have at underkaste sig en Optagelsesprøve, som omfatter følgende Fag:

A. for Veterinærer: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig, Fransk, Latin og Historie; Prøven i Latin bortfalder for Elever, der har bestaaet en saadan Prøve til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller ved Optagelse i et Gymnasium.

B. for Landinspektører og Skovbrugere: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig Fransk, Historie, Regning, Matematik skriftlig og mundtlig.

Kursus varer eet Aar og Prøven afholdes ved Landbohøjskolen i første Halvdel af Juli.

Tillægsprøver.

Kursus underviser som hidtil til de lovbefalede Tillægsprøver i Fransk og Latin til Præliminæreksamen, Melle- og Realskoleeksamen. Fremdeles vil Studenter, som ønsker at forberede sig til en af de S. 9 omtalte Tillægsprøver, kunne erholde Undervisning i Latin, Græsk eller begge Sprog, og endelig vil Seminarister kunne erholde Undervisning til de S. 12 omtalte Tillægsprøver.

Indmeldelse.

Det vil med Hensyn til Ordningen af, hvilke Hold og Retninger der skal oprettes ved de forskellige Kursus være af stor Betydning, at vi saa snart som muligt kan faa en Oversigt over, hvor mange Elever, der vil besøge de forskellige Kursus i næste Skoleaar, og vi skal da hermed rette en indtrængende Opfordring til Hjemmene om, at henvende sig til Kursus saa snart som paa nogen Maade muligt. Vi ved meget vel, at der er Forhold, som kan gøre det vanskeligt at træffe den endelige Afgørelse før lige op imod, ja endog efter Skoleaarets Begyndelse, men hvor Afgørelsen

kan træffes i god Tid, vil man i væsentlig Grad lette Arbejdet ved Kursus Administration ved straks at indmelde vedkommende Elev.

Fra 11de Juli til 17de August begge Dage inclusive vil Kursus Kontorer være lukkede, og Bestyrerne vil i den Tid kun kunne modtage skriftlige Forespørgsler. Forhaabentlig vil foranstaaende Redegørelse indeholde saa fyldige Oplysninger, at mundtlige Konferencer, hvis de ikke har fundet Sted før Sommerferien, kan opsættes til efter Ferien, og Bestyrerne vil i Sommerferietiden sørge for, at deres Post kommer dem saa betids i Hænde, at man hurtigt vil kunne faa Svar paa skriftlige Henvendelser.

Pensionat hos Lærere.

De forenede Kursus har længe syslet med Tanken om at skaffe de unge Mennesker fra Provinsen, der indtræder paa Kursus som Elever, Ophold i København under betryggende Forhold, og, hvis en saadan Plan maatte vinde nogenlunde Tilslutning, paatænkes det at indrette en Del mindre Pensionater i Lærerhjem, hvor saadanne Elever for en rimelig Betaling (800—900 Kr.) kunde finde et godt Hjem og det nødvendige Tilsyn. Det følger af sig selv, at et saadant Arrangement ikke kan træffes, inden man har et Skøn over, hvor vidt denne Tanke vil vinde Tilslutning, og det vil derfor være af Betydning, om vedkommende Forældre i betimelig Tid vil henvende sig til de Kursus, paa hvilket de ønsker deres Børn optagne, med Meddelelse om, at de ønsker Plads for dem i et saadant Pensionat; Henvendelser af denne Art, som først fremkommer ved Skoleaarets Begyndelse, vil som Regel ikke kunne imødekommes.

Betalingsvilkaarene.

Skolepengene betales i Rater, første Gang ved hvert Skoleaars Begyndelse (for August), anden Gang 1ste

September og fremdeles den 1ste i hver Maaned, sidste Gang 1ste Maj. Elever, som er indtraadt paa Kursus efter 1ste September, betaler 1ste Maj to Rater.

1) For Undervisning til Studentereksamen og for Undervisning til Mellemskoleeksamen med Latin og Fransk betales 36 Kr. pr. Rate.

2) For Undervisning til alm. Forberedelseseksamen med 3 fremmede Sprog og Mellemskoleeksamen med Latin betales 30 Kr. pr. Rate *).

3) For Undervisning til alm. Forberedelseseksamen med 2 fremmede Sprog og Mellemskoleeksamen uden Latin betales 24 Kr. pr. Rate *).

4) For Undervisning til Adgangseksamen til Landbohøjskolen betales 30 Kr. pr. Rate; for Elever der skal indstille sig til Adgangseksamen for Veterinærer uden Latin 25 Kr. pr. Rate.

5) For al anden Undervisning betales i hvert Rate 2 Kr. pr. ugentlig Undervisningstime for indtil 8 Timer ugentlig: for hver overskydende ugentlig Time betales 1 Kr. i hver Rate.

I Indskrivningspenge betales 2 Kr., som erlægges ved Indmeldelsen.

Enhver Elev betaler i Brændselsspenge 2 Kr. den 1ste Novbr. og 2 Kr. den 1ste Febr.

Udmeldelse maa ske med fuld Maanedes Varsel, saaledes at Elever, der udmelder sig, skal betale den Maanedes Rate, hvori Udmeldelsen sker, og den følgende; dog skal Elever, som ikke har betalt den første Rate (Raten i August), ved Udmeldelse betale yderligere $\frac{1}{2}$ Rate. Elever, som i et Skoleaar afbryder en paabegyndt Læsning i Fransk paa Præliminæreksamensholdene eller i Latin og Fransk paa Mellemskoleholdet, skal betale den højere Rate for den Maaned, i hvilken de afbryder denne Læsning, og for de to følgende. Efter 1ste April modtages ingen Udmeldelse for det løbende Skoleaar.

*) Om Prisen for Kommuneskoleelever se Side 19.

Stipendier.

For at lette ubemidlede Elever Deltagelse i Undervisningen paa de forenede Kursus, uddeler disse aarlig Stipendier til et Beløb af ca. 10,000 Kr. Dette Beløb fordeles af et dertil nedsat Bestyrelsesudvalg efter bestemte Regler, saaledes at Stipendierne kan andrage indtil Halvdelen af den ordinære Betalingssats. Ansøgning om Stipendier maa indsendes paa særlige Blanketter, som faas ved Henvendelse til vedkommende Kursus, og indsendes gennem dette til Bestyrelsen for de forenede Kursus. Ansøgninger om Stipendier kan som Regel først ventes bevilgede efter to Maaneders Undervisning paa Kursus, idet der ved Afgørelsen ogsaa tages Hensyn til Elevens Flid og hele Forhold paa Kursus, ligesom Kursus forbeholder sig Ret til at fratage en Elev, som ikke arbejder efter Evne og i det hele ikke tilfredsstiller de Krav, Kursus maa stille til sine Elever, det ham tilstaaede Stipendium. Fordelingen af Stipendierne finder Sted i November og April og Ansøgninger om Stipendier modtages som Regel kun i sidste Halvdel af Oktober og Marts, dog vil Elever, som er indmeldte paa Præliminærholdene i Maj kunne indgive Ansøgning om Stipendier efter Skoleaarets Begyndelse i August.

Kommuneskoleelever.

I Betragtning af de særlige Forhold modtager de forenede Kursus paa samme Maade, som det hidtil har været Tilfældet, til nedsat Betaling Elever fra de københavnske og frederiksbergske Kommuneskoler og andre Skoler i København og paa Frederiksberg, hvis Elevers Forældre i økonomisk Henseende er at sidestille med dem, der normalt sætter deres Børn i Kommuneskolen. For saadanne Elever er den aarlige Betaling for Præliminæreksamen med 3 fremmede Sprog 200 Kr. aarlig og for Præliminæreksamen uden Fransk 160 Kr. aarlig. Om yderligere Stipendium, som kun undtagelsesvis kan ventes bevilgede, maa Ansøgning indgives efter foranstaaende Regler.

De forenede Kursus underviser til Præliminæreksamen, Tillægsprøverne og Studentereksamen af den nysproglige Retning (paa samtlige Kursus), til Studentereksamen af den klassisk-sproglige Retning (paa Døckers Kursus) og af den mat.-naturv. Retning (paa Kursus København, Lang og Hjorts Kursus og Wedels Kursus) til Adgangs-eksamen til Landbohøjskolen (paa Kursus København) og til Mellemskoleeksamen (paa Døckers Kursus). Elever, som ønsker at forberede sig til Studentereksamen for ældre, bedes henvende sig til Døckers Kursus eller Wedels Kursus.

Døckers Kursus.

Mynstersvej 14 Kbhvn. V. Læsetid 8—5, Kontortid 3—4 samt Onsdag 6—7, Telefon Vester 2265. Bestyrer cand. mag. Fr. Kindt Jensen.

Kursus København.

Willemoesgade 18³ Kbhvn. Ø. Læsetid 8—5. Telefon 7515. Bestyreren Hr. cand. theol. E. Holch træffes indtil den 10. Juli hver Dag 3—4 i Undervisningsanstalten København, Stockholmsgade 7; derefter paa Kursus København fra 3—4.

Lang og Hjorts Kursus.

Linnesgade 22⁴, Kbhvn. K. Læsetid 8—4 $\frac{1}{2}$, Kontortid 2 $\frac{1}{2}$ —4. Telefon 6479; Bestyrere Mag. sc. V. Hjort og Dr. phil. C. F. Linderstrøm-Lang.

Wedels Kursus.

Nørresøgade 13, Kbhvn. V. Formiddags- og Eftermiddagshold. Kontortid 10—11 og 4—5. Telefon 1401; Bestyrer Cand. phil. J. P. M. Wedel.

